

Postgraduální vzdělávání 2009

V průběhu roku 2008 byla schválena novela zákona č. 95/2004 Sb. o vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a provedeny některé významné kroky v oblasti specializačního vzdělávání lékařů. Vynětí seznamu oborů ze zákona pak umožňuje další změny v jejich klasifikaci (obory základní a nástavbové) včetně získávání specializované způsobilosti. Další změnou je pak vytvoření finanční dotace pro specializační vzdělávání se systémem rezidenčních míst určených pro akreditovaná pracoviště.

Základní a nástavbové obory

Počátek roku 2009 je poznamenán diskusemi kolem vyhlášky o specializačních oborech, kterou připravilo ministerstvo zdravotnictví. S přijetím zákona č. 95/2004 Sb. uvádějícího 83 základních oborů bylo zřejmé, že proti ostatním zemím Evropské unie zaujímá Česká republika přední místo s počtem těchto základních oborů. Po pěti letech se očekává, že definitivní podoba základních oborů bude obsahovat celkový počet 40, což je i z pohledu Evropské unie přijatelný stav. Novela zákona č. 95/2009 vstupující v platnost od počátku roku 2009 již neobsahuje výčet oborů, který je přenechán do vyhlášky jako flexibilnějšího dokumentu. Současně zákon přináší nové pojmy jako rezident či rezidenční místo, certifikovaný kurs apod. Návrh připravované vyhlášky má i některé další významné údaje. Dochází k omezení tzv. společných kmenů, od nichž se odvíjí vlastní příprava ve specializačním oboru. Doba trvání většiny kmenů je dvouletá, pouze pediatrický kmen je tříletý. Vzhledem k rozdílnosti jednotlivých specializací navazujících na společný kmen, což je typické především pro interní a chirurgické obory, plánuje ministerstvo změnu ve struktuře kmene. První rok by měl být společný, kdežto druhý rok by již měl vycházet z potřeb vlastního specializačního oboru navazujícího na kmen. Konečná podoba této úpravy včetně konkrétního obsahu u jednotlivých specializací bude předmětem jednání v prvních měsících roku 2009.

Návrh vyhlášky dále uvádí minimální délku specializační přípravy v oboru, která je stanovena Evropskou směrnicí (2005/36/EC) a která je nepodkročitelná. Naprostá většina v současné době existujících vzdělávacích programů specializačních oborů však má tuto dobu delší. Je proto navrženo, aby doporučená doba vzdělávání se řídila vzdělávacím programem, který byl schválen příslušnou akreditační komisí i odbornou společností.

Vedle základních specializačních oborů uvádí vyhláška seznam tzv. certifikovaných kurzů, jejichž prostřednictvím se bude realizovat též vzdělávání v nástavbových oborech navazující na příslušný základní specializační obor. Kurzy jsou jednoleté nebo dvouleté, jak je uvedeno ve vyhlášce, ukončené zkouškou.

Rezidenční místa

Od r. 2009 se zavádějí rezidenční místa pro uchazeče o základní obor. Tato místa jsou dotována státem, jejich počet a přiřazení k určitému oboru jsou stanoveny ministerstvem zdravotnictví podle aktuální situace v oborech tak, aby byla podporou především těch oborů, v nichž je zapotřebí v zájmu českého zdravotnictví zajistit v požadovaném rozsahu počet lékařů. Od počátku roku 2009 jsou na webovských stránkách ministerstva zdravotnictví uvedeny celkové počty rezidenčních míst v oborech, které jsou vybrány pro tuto podporu. Současně je uvedena celková částka, již je kryto jedno rezidenční místo na celý vzdělávací program. Výše dotace je pro rezidenční místo v různých oborech různá.

Akreditované pracoviště podává žádost na MZ ČR o přidělení rezidenčního místa ve stanoveném termínu a pokud dostane státní dotaci na krytí tohoto místa, může následně

vyhlásit výběrové řízení. Podle vyhlášky je povinno oznámit na MZ vyhlášení výběrového řízení do 3 dnů od vyhlášení. Uchazeč podává přihlášku spolu s ostatními náležitostmi (dokládá odbornou a zdravotní způsobilost a trestní bezúhonnost) příslušnému akreditovanému zařízení (tj. vyhlašovatel). V rámci konkurzního řízení je pak komisí, jejíž členem je i školitel uchazeče, vybrán uchazeč, který se tím stává rezidentem. Celková roční dotace na jednoho rezidenta je určena pro rezidenta a pro školitele a jeho pracoviště.

Celkový počet rezidenčních míst sice vychází z počtu absolventů, ale nepokrývá pro všechny celkovou dobu studia. V r. 2009 je navrženo pro 300 míst na celkovou dobu studia celkem 311 mil. Kč, kdežto pro lékaře, kteří již zahájili specializační přípravu je 449 míst s dotací na část studia (13 mil. Kč). Pro nelékařská povolání v počtu 1925 míst je určena částka 170 mil. Kč.

MZ ČR stanovilo pro rok 2009 následující časovou osu (viz www.mzcr.cz):

16.3. – deadline pro podání žádostí o rezidenční místa akreditovanými zařízeními

17.4. – uveřejnění seznamu vyloučených žádostí

22.4. – uzávěr pro přijímání námitek pracovišť proti výsledku uvedenému v seznamu

18.5. – rozhodnutí o námitkách

19.6. – vyjádření komise

30.6. – vyhotovení rozhodnutí o poskytnutí dotace (na webu)

15.7. – deadline pro vyhlášení výběrového řízení na rezidenční místa akreditovaným zařízením (tzv. vyhlašovatelem) a oznámení na MZ

31.8. – konečný termín pro výběr rezidenta (nelékařská povolání)

30.9. – konečný termín pro výběr rezidenta (lékařská povolání)

31.12. – druhé kolo výběrového řízení – jen pro lékaře s výběrem rezidenta

Vedle rezidenčních míst zůstávají možnosti studia v oboru a nabývání specializační způsobilosti obdobné jako dosud.

Leden 2009

Prof. MUDr. Jan Škrha, DrSc.